

Bijlage 5¹ Herstel- en Sanctieprotocol

Dit protocol dient als richtlijn in de omgang met geconstateerde afwijkingen op het gecontracteerde ANLb-beheer. Er zijn een drietal wijzen waarop een afwijking geconstateerd kan worden:

1. Door steekproefsgewijze veldcontroles in het veld door het collectief zelf (schouwcommissie/veldmedewerker) kan het collectief vaststellen of door een deelnemer is afgeweken van de pakketvoorwaarden (beheereisen en/of aanvullende beheervorschriften) of de ligging van het uitgevoerde beheer.
2. Door de verplichte steekproefsgewijze controles die de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) uitvoert op het ANLb-beheer. Het collectief ontvangt hier een terugkoppeling van.
3. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voert administratieve controles uit en gaat daarbij na of de ingetekende elementen voldoen aan de subsidievoorwaarden en -verplichtingen via een realtime koppeling tussen het ict-systeem van het collectief (SCAN) en de perceelsregistratie van RVO.nl.

Geconstateerde afwijkingen leiden mogelijk tot een korting op de subsidie.

Indien een afwijking op het gecontracteerde beheer wordt geconstateerd als gevolg van één van bovenstaande controles, dan treedt het herstel- en sanctieprotocol in werking.

Wie is verantwoordelijk voor het sanctiebeleid

Het gehele bestuur beslist over sancties op basis van een advies van de veldcontroleur. Daarmee borgt het collectief dat sancties niet zomaar door één persoon kunnen worden opgelegd, maar er altijd meerdere bestuurders zijn betrokken. De bestuurder die verantwoordelijk is voor de controle bereidt samen met de uitvoeringsorganisatie de sanctie- en herstelmaatregelen voor.

Hoe wordt bepaald welke sanctie wordt toegepast?

In de schouwprocedure is aangegeven dat de controleur een conclusie trekt over het al dan niet voldoen van een beheereenheid aan de pakketvoorwaarden. Bij een geconstateerde afwijking wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid tot herstel. Dit wordt dan aan de deelnemer aangeboden door de veldmedewerker.

Indien de eenheid bij controle niet voldoet bestaan er 3 mogelijkheden die mede afhankelijk zijn van het afgesloten beheerpakket:

1. Er is een mogelijkheid tot herstel op korte termijn, deze termijn is afhankelijk van het pakket en schouwmoment
2. Er is een mogelijkheid tot herstel buiten het lopende beheerjaar
3. Er is geen mogelijkheid tot herstel of er is zelfs schade toegebracht aan de biodiversiteit

In de gevallen 1 en 2 treedt het herstelprotocol in werking. Als herstel niet mogelijk is dan treedt het sanctieprotocol in werking. In geval van 3 treedt direct het sanctieprotocol in werking.

Herstelprotocol (Hoe wordt bepaald of herstelmaatregelen kunnen worden toegepast?)

Indien er een mogelijkheid is tot herstel, krijgt de deelnemer hiertoe de mogelijkheid. Dit kan door de gecontracteerde beheereenheid te herstellen zodat alsnog aan de pakketvoorwaarden wordt voldaan.

¹ Versie 9.0: 17-12-2021

De eerste herstelmogelijkheid bestaat binnen het lopende beheerjaar binnen een vaste termijn. Dit kan binnen de gecontracteerde beheereenheid alsook door dezelfde doelstelling op een naburig perceel (van dezelfde deelnemer) te realiseren indien dit past binnen het beheerplan van het collectief.

De tweede mogelijkheid tot herstel ligt buiten het lopende beheerjaar en dient op de gecontracteerde beheereenheid plaats te vinden indien dit nog steeds past binnen het beheerplan van het collectief. Bijvoorbeeld een onvoldoende brede akkerrand wordt in het volgend beheerjaar verbreed.

Meldplicht deelnemer

Wanneer herstel is uitgevoerd heeft de deelnemer een meldplicht aan het collectief. Indien de melding niet binnen de afgesproken termijn wordt gedaan treedt alsnog het sanctieprotocol in werking.

Een optie is dat het collectief pas akkoord gaat met herstel na een (volledige) herschouw van herstelde beheereenheden. Dit vraagt om een extra handeling, maar geeft wel meer zekerheid.

Sanctieprotocol (Hoe wordt bepaald welk type sanctiemaatregel wordt toegepast?)

Dit sanctieprotocol treedt in werking wanneer afspraken onherstelbaar niet zijn nagekomen, of dat herstel pas mogelijk is buiten het lopend beheerjaar. Wanneer de deelnemer bezwaar maakt tegen deze sancties treedt het protocol 'geschillenprocedure' in werking.

Het bestuur bepaalt welke sanctie wordt opgelegd. Bij de besluitvorming wordt gebruik gemaakt van het advies n.a.v. de uitgevoerde veldcontrole door veldmedewerker/schouwcommissie. Bij de bepaling van de sanctie wordt rekening gehouden met:

- De ernst van de afwijking
- Of de afwijking al dan niet omkeerbaar is
- De termijn waarbinnen herstel kan optreden
- De welwillendheid van de deelnemer om mee te werken

Het bestuursbesluit met sanctiemaatregel wordt schriftelijk met deelnemer gecommuniceerd waarna deelnemer bezwaar kan maken tegen de sanctie.

Sancties

Een sanctie is de maatregel die het collectief neemt ten opzichte van de deelnemer die in gebreke is gebleven. De maatregelen die het collectief tot haar beschikking heeft zijn:

- Waarschuwing

Indien een herstelbare afwijking wordt geconstateerd krijgt de deelnemer een waarschuwing en de mogelijkheid tot herstel (gele kaart). Bij 2 gele kaarten achtereen, krijgt de deelnemer een rode kaart.

- het opschorten van betalingen (tot uitvoeren herstel)

De vergoeding voor het beheer dat niet/nog niet is uitgevoerd wordt door het collectief niet betaald zo lang er geen herstel heeft plaatsgevonden.

- het niet uitvoeren van betaling (bij niet uitvoeren maatregel in beheerjaar)
Wanneer een deelnemer in een beheerjaar het beheer niet heeft uitgevoerd dan heeft hij voor het betreffende beheerjaar voor de betreffende beheereenheid geen recht op een vergoeding.
- het opleggen van een boete (rode kaart)
Na het constateren van een overtreding, bijvoorbeeld als er geen herstel mogelijk is en/of onherstelbare schade is toegebracht, krijgt de deelnemer voor de betreffende beheereenheid geen vergoeding én een boete ter hoogte van maximaal 30% van de betreffende beheervergoeding voor de betreffende beheereenheid.
- het ontbinden van het contract.
Bij herhaling van overtredingen (na rode kaart) wordt het contract ontbonden.

Een en ander is een schematisch overzicht als bijlage aan dit document toegevoegd.

Collectieven controle:

Naast de controles door het collectief zal door de overheid ook het Collectief gecontroleerd worden. Hiertoe is door het Ministerie van Economische Zaken het document 'Controle- en handhaving binnen het ANLb2016' opgesteld. Hieronder volgt een korte uiteenzetting van dit beleid. Het volledige document is op te vragen via het collectief.

Het beleid moet rechtvaardig, uitvoerbaar, begrijpelijk en EU-proof zijn en daarbij de collectieven niet in financiële problemen brengen. Dat betekent dat een fout van een beheerder of collectief niet direct automatisch tot een korting voor het collectief leiden. Tevens is naar oplossingen gezocht waarbij fouten van individuele deelnemers zo min mogelijk gevolgen hebben voor het gehele collectief. Het collectief werkt daardoor als een filter om kortingen te voorkomen.

Het ANLb2016 gaat uit van vertrouwen in professionele collectieven waarbij het collectief samen met deelnemers verantwoordelijk is voor een goede uitvoering van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Er zijn 2 type fouten:

1. Procedurefouten; dit zijn fouten die te maken hebben met procedures waarvoor het collectief verantwoordelijk is (tijdig en correct indienen gebiedsaanvraag, betaalaanvraag e.d.)
2. Beheerdersfouten; dit zijn fouten die verwijzen naar het beheer op perceelsniveau (oppervlaktefouten, schending subsidieverplichtingen, double funding)

Fouten leiden tot kortingen op de uit te betalen vergoeding voor de door het collectief uitgevoerde beheeractiviteiten. Het systeem is zo opgezet dat tekortkomingen die te wijten zijn aan individuele beheerder door het collectief één op één ten laste van de beheerders kunnen worden gelegd. Bij kortingen die het gevolg zijn van handelen van het collectief zelf (procedurefouten) is dit niet mogelijk.

Schematisch overzicht:

